

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Uzun Ömürlü İnsanın Umutları

Prof. Dr. İsmail Tufan

Herkesin az-çok belirgin bir yaşam planı ya da kendisi açısından iyi kabul ettiği bir yaşam hayali vardır. İyi yaşamın herkesin hakkı olduğunu söylediğimiz halde, bunu gerçekleştirme şansını herkese tanımıyoruz. Bu yüzden kötü yaşayanlar ve kötü yaşlananlar çoğalıyor.

Kaynaksız iyi bir yaşam mümkün olamaz. Kaynakların kıtlığı değil, paylaşımında bir problem vardır ve bu tuhaf bir şekilde uygarlaşma sürecinde artmaktadır. Refah ülkelerinde kaynakların paylaşımı az-çok rayına oturmuştur. Dünya genelinde kaynak dağılımında adaletsizlik devam ediyor. Bunu hisseden toplumlardan biri de biziz. Henüz birkaç yıl dünya ekonomi krizinin bize dokunmadığıyla övünürken, bugün dünya ekonomisinin tıkırında gittiği bir dönemde ekonomi kriziyle bunalım geçiriyoruz.

Gelecekte daha uzun yaşayacağımızı söylüyoruz. Gerçekleşmesi için kimin kaynaklarına el uzatacağız? Kim daha kısa yaşayacak ki, biz uzun yaşayalım? Yaşlılık dünyayı saran olgudur, ama uzun, sağlıklı, memnun, aktif bir yaşam sadece ufak bir grubun olanağıdır. Türkiye’de demografik değişim, gelecek üzerine tartışmanın gerekli olduğunu gözler önüne seriyor. Sosyal ve sosyallik arasındaki sınırların çözüldüğü günümüzde yaşlılık, bizi sınıyan bir fenomendir. Yaşlıların güncel durumu, geleceğin aynasıdır. Bizi kötü bir yaşlılık beklemektedir.

İnsanın toplumsal yapıların, sosyal norm ve genel tutumların iradesiz bir ürünü olamaması umut vericidir. İnsan her yaşta çevresini yapılandırma yeteneğine sahiptir. İnsanın eyleme dönüşen iyi niyetleri geleceğe umutla bakmamızın kaynağıdır. Bunun kurummasına izin vermeyelim. Umutlu insanların olduğu yerde daima güzel bir geleceğin yaratılması mümkündür. Geleceği, niyetlerimizin ve eylemlerimizin kesişim alanları belirleyecektir. İnsan-makine, insan-hayvan, insan-bitki, insan-doğa gibi “bileşik tipler” ortaya çıkacaktır. Geleceğin yaşlısı ve yaşlanması, bugünkülerden çok farklı olacaktır. Buna hazırlıklı değiliz. Biz sadece şimdiki yaşayan varlıklar haline geldik. Yarın için “Allah kerimdir” düşüncesiyle tepki verebiliyoruz. İnsan daima Allah’ı çaresiz kaldığı zaman anımsayan bencil bir varlıktır ve geleceği Allah’ın kerametinde arayanlar çoğaldıysa, bu aynı zamanda çaresiz bencillerin çoğaldığının da bir göstergesidir.

Eski sosyalliklerin yerine koyduğumuz yenileriyle geleceği değiştirmeye başladık. Sosyallik anlayışımızdaki değişim, bizi evrimleşme sürecinde bir üst kademeye taşıyacak özelliklerden yoksundur. Bencilliğimizi sosyallik olarak lanse edip, aslında kendimizden başka kimseyi umursamadığımızı ne kadar gizlemeye çalışsak da başaramıyoruz. Maskelerimizin düştüğü bir dönemdeyiz, hepimiz suçlu ve hepimiz maskelerimizin kurbanıyız. Geleceğimizi kemiren kurtları andırıyoruz. Doğamızı, hayvanlarımızı, bitkilerimizi yok pahasına mahvediyoruz. İyi

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

sonuç vermeyen eylemler, niyetleri belirsiz girişimlerle geleceği iyi yapılandırmayız. Yaşlanan toplumumuzun geleceğini bu şekilde kurtaramayız.

Hayatın anlamını soran ve sorgulayan uzun ömürlü insanların hızla çoğaldığı toplumuzda, hatalar zincirine eklenen yenileriyle geleceğe umutsuz gözle bakanlar da çoğalıyor. Yaşam süresi uzadıkça hatalar zinciri uzuyor. İş hayatından dışlanmış, cinsel beklentileri hayallerde kalmış, sosyal pozisyonu sallantıda olan insanların çoğaldığı günümüzde, elimize yeni halkalar tutuşturuluyor. Her türlü başarısızlığı tatmış olan insanlara “başarılı yaşlanma” vaatleri veriliyor.

Hayatın anlamını başarı kelimesine hapsedmeyen bir kavrama ihtiyacımız! Başarılı değil, insanın değeri, insanın onuru ve bu insanın değerli olduğuna inandığı yaşamları çoğaltmalıyız. İnsanın toplam yaşam süresini kapsayan, ona her yaşta değer veren, yaşlanmasını odak noktaya koyan eylemleri gerçekleştirebilir, umut dolu bir geleceğe birlikte umutla yola koyulabiliriz.